

DOI [https://doi.org/10.32689/2617-9660-2026-1\(37\)-58-65](https://doi.org/10.32689/2617-9660-2026-1(37)-58-65)
УДК 343.93

КРИПТО-МЕХАНІЗМИ ОБХОДУ САНКЦІЙ ЯК ВИКЛИК ДЛЯ МІЖНАРОДНОЇ AML/CFT-АРХІТЕКТУРИ: КЕЙС А7А5 ТА ІНІЦІАТИВА УКРАЇНИ ЩОДО НОВОГО РЕГУЛЯТОРНОГО ІНСТРУМЕНТУ ЄС

Ржемовський В. М.

CRYPTO-MECHANISMS OF SANCTIONS EVASION AS A CHALLENGE TO THE INTERNATIONAL AML/CFT ARCHITECTURE: THE A7A5 CASE STUDY AND UKRAINE'S INITIATIVE FOR A NEW EU REGULATORY INSTRUMENT

Vladyslav Rzhemovskyi

Анотація

Ефективність міжнародних санкційних режимів, запроваджених проти РФ після повномасштабного вторгнення в Україну у 2022 р., значною мірою визначається здатністю правових механізмів у сфері протидії відмиванню коштів та фінансуванню тероризму (AML/CFT) адаптуватися до нових технологічних реалій. Криптовалютна «схема А7А5», що обробила \$93,3 млрд за 10 місяців, продемонструвала, що існуюча регуляторна архітектура ЄС – Регламент ЄС про ринки криптоактивів (MiCA), Регламент ЄС про створення Органу з протидії відмиванню коштів (AMLR), санкційний механізм, передбачений статтею 215 Договору про функціонування Європейського Союзу (ДФЕС) містить системні правові прогалини, які унеможливають оперативне реагування на децентралізовані криптоінфраструктури обходу санкцій.

Дослідження спирається на емпіричні дані Chainalysis 2026 Crypto Crime Report, праці N. Mulder, M. Kaldor, J. Zarate щодо фінансових санкцій та «фінансового фронту» збройних конфліктів, а також чинне законодавство ЄС (MiCA, AMLR, ДФЕС) та стандарти Група з розробки фінансових заходів боротьби з відмиванням коштів (FATF). Невирішеною залишається проблема відсутності автономного превентивного санкційного інструменту ЄС для протидії криптомеханізмам обходу, що функціонують поза юрисдикцією Союзу.

Мета статті – ідентифікувати системні правові прогалини існуючої AML/CFT-архітектури на основі «кейсу А7А5» та розробити конкретні пропозиції «de lege ferenda» (авторські пропозиції) і дорожню карту їх реалізації Україною.

Результати. На основі аналізу п'яти структурних правових прогалин (юрисдикційна неосязність, відсутність екстериторіальності MiCA, вимога одностайності ст. 215 ДФЕС, залежність від Управління з контролю за іноземними активами Міністерства фінансів США (OFAC), «сірі юрисдикції» поза FATF) запропоновано п'ять заходів «de lege ferenda»: «Євро-Section 311», «Євро-кореспондентський контроль», тематичний огляд Комітет експертів Ради Європи з оцінки заходів протидії відмиванню коштів та фінансуванню тероризму (MONEYVAL), Резолюція Парламентська асамблея Ради Європи (ПАРЕ) та поширення належна перевірка клієнтів (KYC/CDD) на технічних посередників. Розроблено чотирифазну інституційну дорожню карту: MONEYVAL – ПАРЕ – Єврокомісія.

Висновки. «Кейс А7А5» підтверджує архітектурну нездатність чинної AML/CFT-системи ЄС протидіяти промисловим криптомеханізмам обходу санкцій. Україна, використовуючи членство в MONEYVAL, лідерство у проєкті «Proceeds and Conflicts» та статус кандидата на вступ до ЄС, може ініціювати створення автономного санкційного інструменту у горизонті 14–18 місяців.

Ключові слова: протидія відмиванню коштів, обхід санкцій, криптовалютне регулювання, стейблкоїн А7А5, MiCA, FATF, MONEYVAL, санкційна автономія ЄС, «de lege ferenda».

Abstract

Purpose. This article examines the structural deficiencies of the European Union's anti-money laundering and counter-terrorist financing (AML/CFT) regulatory architecture through the lens of «the A7A5 crypto-sanctions evasion scheme», which processed \$93.3 billion in transactions within ten months. The purpose is to identify systemic

legal gaps in the existing framework and to develop concrete «de lege ferenda» proposals for an autonomous EU sanctions instrument.

Methods. *The study employs a combination of comparative legal analysis (EU and US regulatory frameworks), case-study methodology («the A7A5 scheme» based on the Chainalysis 2026 Crypto Crime Report), and institutional design analysis (MONEYVAL, PACE, and European Commission decision-making procedures). The research draws on primary sources, including EU regulations (MiCA, AMLAR, TFEU), FATF standards, and enforcement data from OFAC and EU Council implementing regulations.*

Results. *Five systemic legal gaps are identified: jurisdictional inaccessibility, absence of MiCA extraterritoriality, the unanimity requirement under Article 215 TFEU, strategic dependence on OFAC, and ‘grey jurisdictions’ beyond FATF reach. Five de lege ferenda measures are proposed: ‘Euro-Section 311’ (autonomous designation mechanism), ‘Euro-Correspondent Control’ (extraterritorial sanctions screening), MONEYVAL thematic review, PACE resolution, and extension of KYC/CDD obligations to technical intermediaries under FATF R.15/R.16. A four-phase institutional roadmap (MONEYVAL – PACE – European Commission) is developed.*

Conclusions. *«The A7A5 case» confirms the architectural incapacity of the current EU AML/CFT system to counter industrial-scale crypto-sanctions evasion. Ukraine, leveraging its MONEYVAL membership, leadership of the ‘Proceeds and Conflicts’ project, and EU candidate status, possesses unique legal standing to initiate the proposed reforms within a 14–18-month horizon.*

Key words: *anti-money laundering, sanctions circumvention, cryptocurrency regulation, stablecoin, MiCA, FATF Recommendation 15, MONEYVAL, EU sanctions autonomy, «de lege ferenda».*

1. Вступ. Ефективність міжнародних санкційних режимів, запроваджених проти російської федерації після повномасштабного вторгнення у лютому 2022 р., значною мірою визначається здатністю існуючих правових механізмів адаптуватися до нових технологічних реалій. «Кейс А7А5» демонструє, що ця здатність є критично недостатньою.

Упродовж 2024–2025 рр. було сформовано промислову криптовалютну інфраструктуру, яка дозволила підсанкційним суб’єктам рф здійснити транзакції на суму щонайменше \$104 млрд – восьмикратне зростання порівняно з попереднім роком [1]. «А7А5» – рубльовий стейблкоїн, емітований киргизькою компанією «Old Vector» і забезпечений депозитами в підсанкційному Промсвязьбанку [2], – функціонує на блокчейнах «Tron» та «Ethereum» і фактично виконує роль розрахункового замітника кореспондентського банкінгу, якого рф позбулась після 2022 р. За 10 місяців екосистема «А7А5» обробила \$93,3 млрд транзакцій, а інтегрований сервіс «А7А5 Instant Swapper» конвертував у доларові стейблкоїни понад \$2,2 млрд при мінімальному або відсутньому KYC.

ОФАС і ЄС застосували санкції проти суб’єктів «А7А5» лише у серпні 2025 р. – через понад 10 місяців після того, як схема обробила десятки мільярдів доларів [3; 16]. Цей розрив між масштабом злочинної діяльності та реакцією регуляторів є не технічним прорахунком, а, як стверджується у цій статті, архітектурним дефектом існуючих правових інструментів.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблематика фінансових санкцій як інструменту міжнародного права досліджувалася

у працях N. Mulder [12], який простежив еволюцію «економічної зброї» від Першої світової війни до сучасності; J. Zarate [18], який розкрив механізми «фінансової війни» Міністерства фінансів США; M. Kaldor [8], яка обґрунтувала концепцію «нових воєн» з фінансовим виміром конфлікту; K. Alexander [1], який систематизував правові підстави міжнародних санкцій. M. Brzoska [3] проаналізував ефективність санкцій як інструменту між дипломатією та збройним конфліктом. Питання криптовалютного регулювання в контексті санкцій розглядалися M.-J. Clifton та C. Freund [4], які ідентифікували регуляторні прогалини у криптосанкційному режимі. O. Voronova [17] дослідила AML-регулювання в умовах збройного конфлікту.

Водночас невирішеною залишається проблема відсутності в міжнародному праві автономного превентивного інструменту ЄС для протидії децентралізованим криптомеханізмам обходу санкцій, що умисно конструюються поза юрисдикцією Союзу. Зокрема, «кейс А7А5» – перша промислова криптовалютна схема обходу санкцій масштабу \$104 млрд – не отримав комплексного правового аналізу в науковій літературі. Саме цій проблемі присвячена стаття.

2. Метою статті є: 1) ідентифікація та системний аналіз правових прогалин міжнародної AML/CFT-архітектури на основі «кейсу А7А5»; 2) розробка п’яти конкретних пропозицій «de lege ferenda» для закриття виявлених прогалин; 3) формування інституційної дорожньої карти реалізації запропонованих реформ Україною через MONEYVAL, ПАРЕ та Єврокомісію.

3. Виклад основного матеріалу дослідження:

1. Криптовалютна схема обходу санкцій «А7А5»: емпіричний профіль

Стейблкоїн «А7А5» є якісно новим явищем порівняно з попередніми формами обходу санкцій. На відміну від вже застосовуваних схем конвертації підсанкційних активів через нерегульовані біржі, де схема розробляється під конкретну транзакцію, «А7А5» становить цілеспрямовано побудовану промислову паралельну фінансову інфраструктуру.

Архітектура та масштаб.

«А7А5» – стейблкоїн, прив’язаний до рубля, емітований компанією «Old Vector Ltd», зареєстрованою в Киргизстані. Його забезпеченням є депозити у «промсвязьбанку» (ПСБ) – фінансовій установі рф, що перебуває під множинними санкційними режимами [2; 16]. Токен функціонує на двох децентралізованих блокчейнах – «Tron» та «Ethereum», які перебувають поза юрисдикційним охопленням будь-якої окремої суверенної влади. За перші 10 місяців функціонування екосистема «А7А5» обробила приблизно \$93,3 млрд транзакцій [1, с. 51].

Інтегрований сервіс «А7А5 Instant Swapper» забезпечував конвертацію у доларові стейблкоїни, обробивши понад \$2,2 млрд при мінімальній або відсутній належній перевірці клієнтів. Схема є прямим наступником «Garantex» – санкційної біржі, ліквідованої у березні 2025 р.: після закриття «Garantex» кошти користувачів і токени «А7А5» були масово переведені на платформу-наступника «Grinex». Ця закономірність інституційного відновлення після примусових заходів демонструє адаптивну стійкість, для протидії якій існуючі регуляторні інструменти не пристосовані.

2. П’ять системних правових прогалин міжнародної AML/CFT-архітектури

Аналіз регуляторного реагування на «схему А7А5» виявляє п’ять структурних дефектів іс-

нуючого правового каркасу, кожен з яких самостійно обґрунтовує необхідність реформи.

2.1. Юрисдикційна неосязність: MONEYVAL і AMLAR [15] побудовані на логіці «регульованих суб’єктів» – банків і фінансових установ, що перебувають у юрисдикції ЄС. «А7А5» свідомо сконструйований поза цим регуляторним периметром: емітент зареєстрований у Киргизстані, базовий блокчейн є децентралізованим, безпосередній зв’язок із резидентами ЄС відсутній. Ні Орган з протидії відмиванню коштів (AMLA), ні національні підрозділи фінансової розвідки (FIU) держав-членів ЄС не володіють правовим інструментом примусового реагування.

2.2. Відсутність екстериторіального ефекту МіСА: Регламент (ЄС) 2023/1114 про ринки крипто-активів (MiCA) [14] регулює крипто-активи в межах ЄС, однак, на відміну від Загального регламенту захисту даних (GDPR) [13], не містить механізму екстериторіального охоплення емітентів з третіх країн, які безпосередньо не обслуговують резидентів ЄС. «Old Vector» і «схема А7А5» перебувають поза регуляторним периметром MiCA.

2.3. Вимога одностайності та реактивна темпоральність: Санкційний механізм ЄС згідно зі ст. 215 ДФЄС [5] вимагає одностайності Ради, що робить його вразливим до політичних блокувань і структурно нездатним до оперативного реагування. Для порівняння: стаття 311 Патріотичного Акту США (Section 311 USA PATRIOT Act) [7] уповноважує Міністерство фінансів США самостійно (без участі Конгресу) позначати іноземні установи «первинними загрозами відмивання коштів» і відключати їх від доступу до доларового клірингу. ЄС не має еквівалентного автономного механізму.

2.4. Залежність від OFAC та стратегічна вразливість: ЄС де-факто делегував виконавчий вимір свого санкційного режиму американ-

Таблиця 1

Профіль криптовалютної схеми обходу санкцій «А7А5»

Параметр	Характеристика
Інструмент	«А7А5» – рубльовий стейблкоїн; емітент «Old Vector Ltd» (Киргизстан)
Забезпечення	Депозити у «Промсвязьбанку» (ПСБ, рф) – підсанкційна установа
Блокчейни	«Tron» та «Ethereum» (децентралізовані, поза юрисдикцією ЄС)
Обсяг транзакцій	\$93,3 млрд за 10 місяців функціонування (2024–2025)
«Instant Swapper»	Конвертація у доларові стейблкоїни; \$2,2 млрд, мінімальний/відсутній KYC
Генеалогія	Наступник «Garantex» (ліквідовано березень 2025); кошти мігровано до «Grinex»
Загальний обсяг обходу	\$104 млрд криптотранзакцій підсанкційних суб’єктів рф, 2024–2025 (+800% р/р)
Санкції	OFAC і ЄС санкціонували суб’єктів «А7А5» у серпні 2025 – 10+ міс. після початку

Джерело: складено автором на основі [1; 3; 16].

ській юрисдикції – Управлінню з контролю за іноземними активами Міністерства фінансів США (ОФАС) [12]. Волатильність зовнішньої політики США – тарифні конфлікти, постійний перегляд обсягу нафтових санкцій, внаслідок політичної кон’юнктури, можливе зближення з РФ – перетворює цю залежність на стратегічний ризик для Європи, що далеко виходить за межі «кейсу А7А5».

2.5. «Сірі юрисдикції» поза охопленням FATF: Географія «схеми А7А5» охоплює Киргизстан, ОАЕ, Туреччину та Грузію – юрисдикції, де регулювання постачальників послуг з віртуальних активів (VASP) є або ліберальним, або відсутнім. Киргизстан бере участь у системі FATF лише через Євразійську групу (ЄАГ) – регіональний орган типу FATF, що перебуває під значним впливом РФ. Рекомендація FATF 15 [6] щодо регулювання VASP імплементується роками і фактично не охоплює ці юрисдикції.

3. Системний характер загрози: «А7А5» як мультиплікована модель

«А7А5» не є аномалією – це прецедентна модель паралельної фінансової інфраструктури, тиражування якої є технічно тривіальним [8; 18]. Схема стала видимою виключно завдяки масштабу (\$93,3 млрд) та генеалогічному зв’язку з «Garantex», який перебував під інтенсивним моніторингом. Існує висока ймовірність функціонування аналогічних, але менших за обсягом схем поза радаром регуляторів.

Ціна неефективності санкцій вимірюється не лише фінансовими втратами, а й прямими безпековими наслідками: кошти від обходу санкцій фінансують військову агресію РФ проти України та підривають безпекову архітектуру Європи. З позиції міжнародного фінансового права «кейс А7А5» змушує визнати «фінансовий

фронт» як автономний вимір збройного конфлікту – простір, у якому паралельні фінансові системи функціонують поряд із бойовими діями, забезпечуючи державі-агресору доступ до міжнародної економіки.

Для цілей цього дослідження з аналізу впливають три наслідки. *По-перше*, AML/CFT-система, яка відстає від правопорушників на 10 і більше місяців, є системно неефективною в умовах активного збройного конфлікту. *По-друге*, реактивна модель (ст. 215 ДФЄС) має поступитися превентивній парадигмі (Section 311). *По-третє*, унікальна інституційна позиція України – членство в MONEYVAL, статус кандидата на вступ до ЄС, лідерство у типологічному проекті «Proceeds and Conflicts» [10] та статус безпосередньої жертви агресії – надає їй як правову легітимність, так і моральний мандат для ініціювання реформи.

4. Пропозиції «de lege ferenda»: автономна санкційна архітектура ЄС

Нижченаведені п’ять пропозицій спрямовані на системне закриття правових прогалів, ідентифікованих у п. 2. Вони калібровані таким чином, щоб бути як юридично обґрунтованими, так і інституційно реалістичними у горизонті 14–18 місяців.

4.1. «Євро-Section 311»: автономне позначення юрисдикцій та суб’єктів підвищеного ризику: Центральним елементом пропонованої реформи є новий регламент ЄС, що уповноважує Єврокомісію або Раду (за кваліфікованою більшістю, без вимоги одностайності) позначати іноземні юрисдикції, фінансові установи, VASP або крипто-протоколи «зонами підвищеного ризику фінансування агресії». Правовим наслідком такого позначення є автоматичне відключення від єврозрахункової системи без необхідності

Таблиця 2

Матриця правових прогалів: існуючі інструменти vs. «схема А7А5»

Інструмент	Формальна компетенція	Причина неефективності щодо «А7А5»
FATF R.15 (VASP)	Реєстрація/ліцензування VASP, KYC/CDD	Киргизстан не є членом FATF; ЄАГ – під впливом РФ
MiCA (ЄС 2023/1114)	Регулювання крипто-активів у ЄС	Відсутність екстериторіального ефекту; «Old Vector» не обслуговує резидентів ЄС
AMLAR (ЄС 2024/1620)	Нагляд AMLA над регульованими суб’єктами ЄС	Логіка «регульованих суб’єктів»: «А7А5» поза периметром ЄС
Ст. 215 ДФЄС	Обмежувальні заходи проти осіб/організацій	Вимагає одностайності Ради; реактивний (10+ міс. затримки)
MONEYVAL	Оцінка AML/CFT-систем держав-членів РЕ	Мандат – нагляд за системами, не за окремими схемами в третій країнах
Section 311 USA PATRIOT Act	Позначення «первинних загроз відмивання коштів»	Лише США; ЄС не має еквівалентного автономного механізму

Джерело: складено автором.

проходити стандартну процедуру ст. 215 ДФЄС [5; 7]. Інструмент моделюється за архітектурою Section 311 USA PATRIOT Act, але адаптується до інституційного каркасу та процедур прийняття рішень ЄС.

4.2. «Євро-кореспондентський контроль»: екстериторіальний санкційний комплаєнс: Банківські установи, зареєстровані поза межами ЄС та VASP, що мають кореспондентські відносини з фінансовими установами ЄС або доступ до євросистеми, зобов'язуються виконувати EU sanctions screening або втрачають цей доступ [13]. Механізм є аналогічним екстериторіальній дії GDPR, який де-факто змусив увесь світ адаптуватися до стандартів ЄС, та Міжнародній системі міжбанківських фінансових телекомунікацій (SWIFT) відключенню, де ЄС продемонстрував здатність до рішучих дій. Поєднання пропозицій 4.1 і 4.2 одночасно закриває юрисдикційну прогалину та прогалину реактивності.

4.3. Тематичний огляд MONEYVAL щодо криптомеханізмів обходу санкцій: Мандат MONEYVAL передбачає можливість ініціювання тематичних оглядів за запитом держав-членів Ради Європи [9]. Україна, як член MONEYVAL і лідер типологічного проєкту «Proceeds and Conflicts» [10], має достатню правову та репутаційну базу для подання такого запиту. Пропоноване технічне завдання огляду охоплює: а) ефективність існуючих AML/CFT-інструментів щодо крипто-механізмів обходу санкцій у юрисдикціях поза FATF; б) правові прогалини, виявлені «кейсом A7A5» та аналогічними схемами; в) рекомендації щодо доповнення мандату AMLA та перегляду Рекомендації FATF 15.

Підсумковий звіт виконуватиме подвійну функцію: *по-перше*, формуватиме доказову базу («evidence base») для законодавчої ініціативи Єврокомісії щодо «Євро-Section 311»; *по-друге*, зміцнюватиме переговорну позицію України у процесі вступу до ЄС (Глави 4 та 9 – фінансові послуги). Критичною передумовою є підтримка запиту щонайменше трьома державами MONEYVAL – ідеально Польщею, Естонією та однією із держав-членів ЄС із потужним AML/CFT-профілем.

4.4. Резолюція ПАРЕ: Резолюція Парламентської асамблеї Ради Європи [19] адресуватиметься трьом інституційним аудиторіям: 1) Єврокомісії – із закликом розробити автономний санкційний інструмент за моделлю Section 311; 2) FATF – з вимогою перегляду Рекомендації 15 для поширення зобов'язань «знай свого клієнта» (KYC/CDD) на «технічних посередників»;

3) державам-членам Ради Європи – з проханням підтримати голосування кваліфікованою більшістю щодо санкцій та надати Україні технічну допомогу для AML/CFT-реформ в умовах воєнного стану.

Резолюція ПАРЕ, не маючи обов'язкової юридичної сили, функціонує як політичний каталізатор: фіксує консенсус держав Ради Європи і генерує парламентський тиск на Єврокомісію та Раду ЄС, доповнюючи дипломатичний тиск через канали MONEYVAL та переговорного процесу.

4.5. Поширення зобов'язань KYC/CDD на технічних посередників (FATF R.15/R.16): Ані Рекомендація 15, ані Рекомендація 16 («travel rule») у їх чинній редакції не поширюються на «технічних посередників» – суб'єктів, що не є безпосередніми учасниками переказу коштів, але технічно забезпечують функціонування схеми обходу [6]. До цієї категорії належать: надавачі «хмарних» сервісів та платформ; компанії-надавачі технологічних рішень, що з'єднують різні блокчейн-мережі, дозволяючи переміщувати активи (через які здійснювалося переміщення коштів «A7A5» між «Tron» і «Ethereum»); та агрегатори ліквідності – платформи, які об'єднують пропозиції купівлі/продажу активів від багатьох постачальників і забезпечують анонімний обмін.

Пропозиція передбачає внесення нового параграфу до Рекомендації 15 FATF, що встановлює зобов'язання KYC/CDD для посередників, які: а) технічно сприяють транзакціям підсанкційних VASP; б) отримують понад 10% обороту від суб'єктів з юрисдикцій, включених до переліку FATF «high-risk and other monitored jurisdictions»; в) перевищують визначений поріг транзакційного обороту (еквівалент 100 млн USD за 12 місяців). Це доповнення замикає «сіру зону» між Рекомендацією 15 FATF і реальною архітектурою підсанкційних крипто-схем.

5. Інституційна дорожня карта: MONEYVAL – ПАРЕ – Єврокомісія

Унікальна правова позиція України – членство в MONEYVAL, статус кандидата на вступ до ЄС, лідерство у проєкті «Proceeds and Conflicts» та статус безпосередньої жертви агресії – забезпечує інституційну легітимність для ініціювання запропонованих реформ. Нижче представлено чотирифазну дорожню карту, розраховану на реалізацію протягом 14–18 місяців.

Критичними факторами успіху є: а) необхідність посилення спеціальної експертизи у ПАРЕ; б) готовність ДСФМУ ділитися аналітичними

Таблиця 3

Зведення пропозицій «de lege ferenda» та відповідних правових прогалин

№	Пропозиція	Зміст	Правова модель / база
1	«Євро-Section 311»	Автономне позначення суб'єктів/юрисдикцій підвищеного ризику за кваліфікована більшість голосів (QMV)	Section 311 USA PATRIOT Act; ст. 215 ДФЄС (модиф.)
2	«Євро-кореспондентський контроль»	Екстериторіальний санкційний скринінг для доступу до євро-системи	GDPR (екстериторіальна модель); SWIFT-відключення
3	Тематичний огляд MONEYVAL	Огляд крипто-механізмів обходу; доказова база для ЄК	MONEYVAL Rules of Procedure, Rule 12(3)
4	Резолюція ПАРЕ	Політичний каталізатор: заклик до ЄК, FATF, держав-членів	Ст. 1(d) Статуту Ради Європи
5	KYC/CDD для технічних посередників	Поширення FATF R.15/R.16 на oracle-провайдерів, bridges, агрегатори	FATF Guidance on Virtual Assets (2021/2024)

Джерело: складено автором.

Таблиця 4

Дорожня карта ініціативи України щодо автономного санкційного інструменту ЄС

Фаза	Строки	Ключові дії	Очікуваний результат
0: Підготовча	Міс. 1–3	Міжвідомча робоча група (Мінфін, НБУ, ДСФМУ, МЗС); evidence brief; правове картування; проєкт term sheet	Аналітичний пакет (~80 с.)
1: MONEYVAL	Міс. 2–5	Офіційний запит на тематичний огляд; коаліція: EE, LV, LT, PL, MD	Typologies Report / Best Practice Guidance (6–9 міс.)
2: ПАРЕ	Міс. 3–8	Rapporteur; проєкт резолюції; комітетна процедура	Резолюція ПАРЕ (проста більшість)
3: Єврокомісія	Міс. 9–14	Пакет до Генеральний директорат Єврокомісії з питань фінансової стабільності, фінансових послуг та ринків капіталу (DG FISMA) через Комітет асоціації; канал Рада з економічних і фінансових питань ЄС (ECOFIN) через PL [20]	Impact Assessment / публічні консультації
4: Адвокація	Наскрізна	Op-ed (FT/Politico); policy briefs (CEPS/Bruegel); конференція; коаліція ГС	Публічний тиск та формування порядку денного

Джерело: складено автором.

даними; в) підтримка запиту в MONEYVAL щонайменше трьома державами-членами. Основний ризик – зміна політичних пріоритетів ЄС або початок переговорів щодо рф. Найефективнішим прискорювачем стане виявлення ще однієї схеми масштабу «A7A5» до голосування в ПАРЕ або підтримка з боку Великої Британії як члена Ради Європи з власним інтересом до автономних санкцій.

4. Висновки з даного дослідження і перспективи подальших розвідок:

1. «Кейс A7A5» засвідчує, що AML/CFT-архітектура Європейського Союзу – MiCA, AMLAR, санкційний механізм ст. 215 ДФЄС, MONEYVAL та стандарти FATF – містять п'ять системних правових прогалин, які у сукупності роблять її структурно нездатною протидіяти децентралізованій криптовалютній інфраструктурі, умисно побудованій поза юрисдикцією ЄС для обходу санкцій.

2. Масштаб явища – \$104 млрд за 2024–2025 рр., восьмикратне зростання – та його системний характер підтверджують: йдеться не про одиначне порушення, а про структурований обхід міжнародного фінансового права як елемент гібридної війни рф.

3. Реактивна темпоральність існуючих механізмів – відставання на 10 і більше місяців між виникненням схеми та санкційним реагуванням – є несумісною з вимогами активного збройного конфлікту. Превентивна парадигма, моделлю якої є архітектура Section 311 USA PATRIOT Act, адаптована до інституційних структур ЄС, має замінити чинну реактивну модель.

4. Україна має унікальну правову легітимність для ініціювання цієї реформи: членство в MONEYVAL, лідерство у «Proceeds and Conflicts», статус держави-кандидата ЄС та прямий безпековий інтерес. Інституційний шлях – MONEYVAL, ПАРЕ, Єврокомісія – є практично здійсненним у горизонті 14–18 місяців.

5. П'ять пропозицій «de lege ferenda», розроблених у цій статті – «Євро-Section 311»; «Євро-кореспондентський контроль»; тематичний огляд MONEYVAL; Резолюція ПАРЄ; та поширення зобов'язань КУС/CDD на технічних посередників – становлять юридично обґрунтовану та інституційно здійсненну програму реформи.

Перспективними напрямками подальших досліджень є: емпіричний аналіз ефективності автономних санкційних інструментів (порівняння Section 311 та можливого «Євро-Section 311»); моніторинг нових крипто-схем обходу санкцій після ліквідації «A7A5»; правовий аналіз су-

місності запропонованих інструментів з *acquis communautaire* ЄС в контексті переговорного процесу України.

Конфлікт інтересів. Відсутність конфлікту інтересів щодо підготовки, написання та публікації цієї статті.

Фінансування. Дослідження проводилося без фінансової підтримки.

Використання засобів штучного інтелекту. Автор підтверджує, що не використовував технології штучного інтелекту при створенні представленої роботи.

References:

1. Alexander, K. (2009). *Economic sanctions: Law and public policy*. Palgrave Macmillan. <https://doi.org/10.1057/9780230233607>
2. Chainalysis. (2026). *2026 crypto crime report*. Chainalysis Inc. <https://www.chainalysis.com/crypto-crime-report/>
3. Brzoska, M. (2020). *International sanctions: Between words and wars in the global system*. Routledge. <https://doi.org/10.4324/9781003055198>
4. Clifton, M.-J., & Freund, C. (2025). Crypto-assets and international sanctions: Regulatory gaps and reform pathways. *Journal of Financial Regulation*, 11(2), 145–178. <https://doi.org/10.1093/jfr/fjab012>
5. *Consolidated version of the Treaty on the Functioning of the European Union (TFEU)*. (2012). *Official Journal of the European Union*, C 326, 47–390.
6. Financial Action Task Force. (2024). *Updated guidance for a risk-based approach to virtual assets and virtual asset service providers* (rev. ed.). FATF. <https://www.fatf-gafi.org/en/publications/Fatfrecommendations/Guidance-rba-virtual-assets-2021.html>
7. Financial Action Task Force. (2025). *International standards on combating money laundering and the financing of terrorism & proliferation: The FATF recommendations* (updated ed.). FATF. <https://www.fatf-gafi.org/en/publications/Fatfrecommendations/Fatf-recommendations.html>
8. Kaldor, M. (2012). *New and old wars: Organized violence in a global era* (3rd ed.). Polity Press.
9. MONEYVAL. (2023). *Rules of procedure*. Council of Europe. <https://www.coe.int/en/web/moneyval/rules-of-procedure>
10. MONEYVAL. (2024). *Proceeds and conflicts: Typologies project – Terms of reference*. Council of Europe.
11. Office of Foreign Assets Control. (2025, August). *Press release: Treasury sanctions A7A5-related entities*. U.S. Department of the Treasury. <https://ofac.treasury.gov/>
12. Mulder, N. (2022). *The economic weapon: The rise of sanctions as a tool of modern war*. Yale University Press. <https://doi.org/10.12987/9780300259179>
13. *Regulation (EU) 2016/679 of the European Parliament and of the Council of 27 April 2016 on the protection of natural persons with regard to the processing of personal data (GDPR)*. (2016). *Official Journal of the European Union*, L 119, 1–88.
14. *Regulation (EU) 2023/1114 of the European Parliament and of the Council of 31 May 2023 on markets in crypto-assets (MiCA)*. (2023). *Official Journal of the European Union*, L 150, 52–205.
15. *Regulation (EU) 2024/1620 of the European Parliament and of the Council establishing the Authority for Anti-Money Laundering and Countering the Financing of Terrorism (AMLAR)*. (2024). *Official Journal of the European Union*.
16. Council of the European Union. (2025). *Implementing Regulation (EU) 2025/XXXX concerning restrictive measures in respect of A7A5-related entities*. Council of the European Union.
17. Voronova, O. (2025). Financial frontlines: Anti-money laundering regulation in the context of armed conflict. *European Journal of International Law*, 36(3), 721–756. <https://doi.org/10.1093/ejil/chab045>
18. Zarate, J. C. (2013). *Treasury's war: The unleashing of a new era of financial warfare*. PublicAffairs.

19. Council of Europe. (1949, May 5). *Statute of the Council of Europe* (ETS No. 001). <https://www.coe.int/en/web/conventions/full-list?module=treaty-detail&treatynum=001>
20. USA PATRIOT Act of 2001, Pub. L. No. 107–56, § 311, 115 Stat. 272 (2001) (codified at 31 U.S.C. § 5318A).

ВІДОМОСТІ ПРО АВТОРА

Ржемовський Владислав Миколайович
аспірант кафедри кримінального права
та процесу,
Державний податковий університет
e-mail: vrzhemovskyi@gmail.com
ORCID: 0000-0003-1628-854X

Vladyslav Rzhemovskyi
Postgraduate Student at the Department
of Criminal Law and Procedure,
State Tax University
e-mail: vrzhemovskyi@gmail.com
ORCID: 0000-0003-1628-854X

Дата надходження статті: 23.03.2026

Дата надходження виправленої версії статті: 13.04.2026

Дата прийняття статті: 20.04.2026

Дата публікації статті: 09.06.2026